

SK

AK

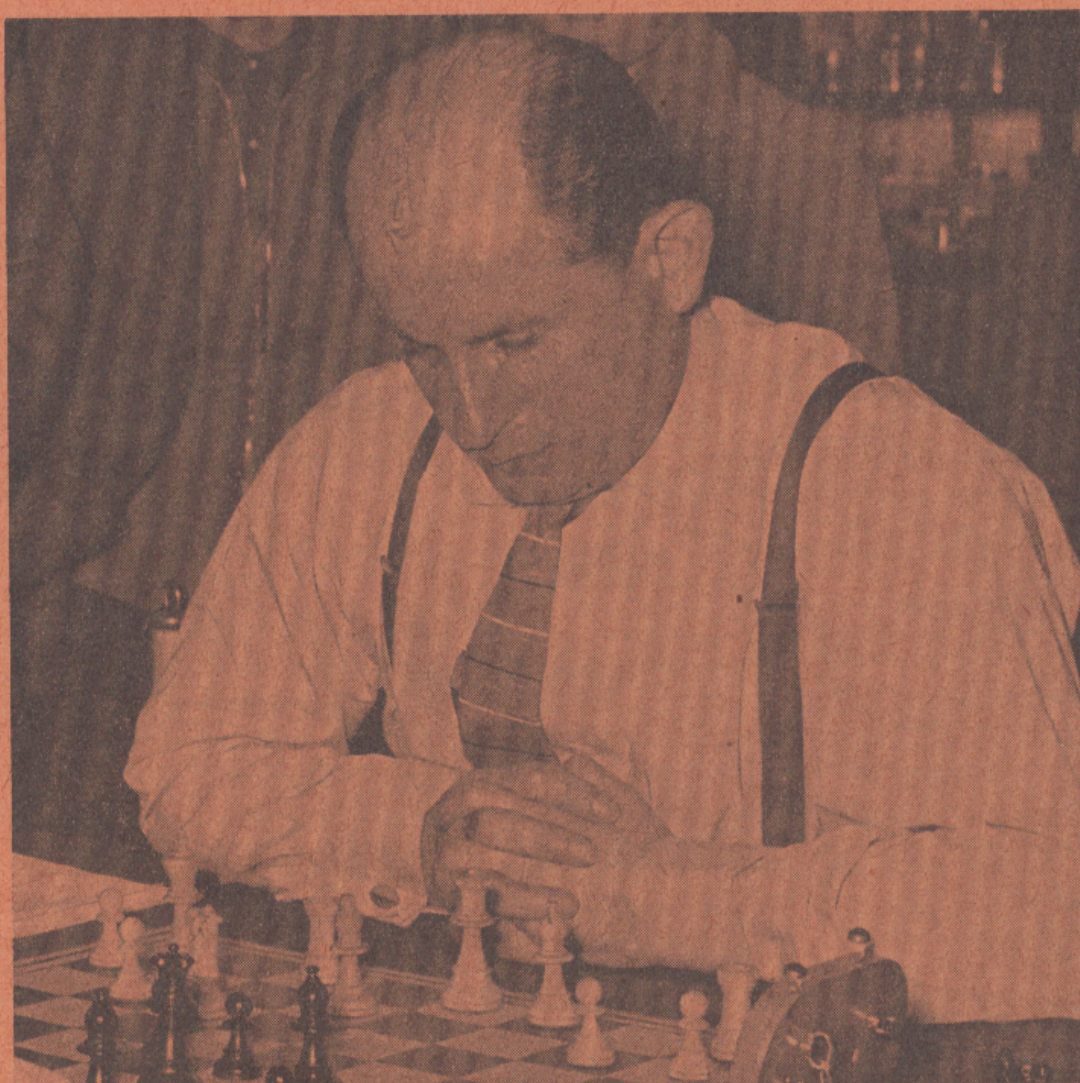
BLADET

NR. 10
OKTOBER 1962
58. ÅRGANG

KR. 1,75

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

Alle mand af hus! Gør som M. A. Kupferstick – smid jakken og gå til sagen for alvor, nu hvor vi skal til at spille de vigtige holdkampe for klubben!

INDHOLD:

Skoleturneringerne – Skakbrev fra USA – Keres-Geller – Amsterdam-turneringen
Slutspil og studier – Teori, strategi, taktik – Opgaver – Korrespondanceskak – Nyheder

Smukke skakpræmier

Vi har stadig masser af smukke og billige præmier med skakmotiver uden „OMS“

Leverandør til enkeltmands- og holdturneringer over hele landet

Gravering udføres efter ønske — Skriv efter katalog

Axel Nielsens Skakforlag

Egebæksvej 7, Odense
Telefon 125250 — Giro 9638

SKAKHUSET KØBENHAVN

STUDIESTRÆDE 24
TELEFON BYEN 6291

BUTIK (nær Rådhuspladsen)

GIRO nummer 86178

ALT til SKAK

Dansk
Skak
Union's
emblem
i sølv

med knap kr. 4,00 + porto
mod indbetaling på giro
20801 eller ved indsendelse
af frimærker

Skakbladets ekspedition
Hulkærvej 8, Søborg

**P. O. Pedersens
Skakfabrik**

Største fabrik i Norden
St. Kongensgade 21, Kbh. K.
Pa. 5037-4437-437

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition. Danmark, Norge, Sverige, Island og Finland kr. 18,00 pr. år, øvrige udland kr. 20,00 pr. år. Enkelte numre kan fås i ekspeditionen à kr. 1,75.

Dansk Skak Union:

Formand: Civilingeniør H. V. Tuxen, c/o Svovlsyrefabrikken, Fredericia. Tlf. 3115 A.

Kasserer: Bogholder O. H. Parbo, Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220.

Sekretær og propagandaleder: Overlærer Børge Borgå, Kystvej 46, Åbenrå. Tlf. 2 14 37.

Korrespondanceafdelingen: Skakforhandler Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Tlf. 12 52 50.

Redaktionen: Ledende redaktør: Eigil Pedersen, Bjørnholmsallé 19, Viby J. — Problemskak: Jan Mortensen. H. P. Olsensvænge 19, Tåstrup, tlf. 99 25 58 (originalopgaver), og O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, Vanløse, tlf. 71 70 78 (løsninger).

Skakbladets ekspedition: Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220, postgiro 208 01.

Afleveret til postvæsenet den 29. septbr. 1962

Skakbrev fra USA

I august 1962 deltog jeg i en skakturnering i USA, nemlig i staten New Jersey's åbne mesterskab. Det vil måske interessere »Skakbladet«s læsere at høre lidt om, hvordan den slags foregår på den anden side Atlanterhavet.

Af bekendtgørelsen om turneringen fremgik, at der skulle spilles syv runder på fire dage med en tidsbegrænsning på 48 træk i de første to timer og derefter 12 træk hver halve time. Mindst 60 træk skulle spilles, før et parti blev afbrudt som hængeparti eller for at blive bedømt. Man anvendte Swiss-systemet. Der krævedes ingen kvalifikationer for deltagelse i turneringen, og der var kun én gruppe for alle spillerne. Til trods for disse betingelser ser man lejlighedsvis nogle af de bedste spillere i USA som deltagere i denne årligt afholdte turnering – *Bobby Fisher* vandt den som 14-årig, og sidste år vandt jugoslaven *Nedeljkovic*. Pengepræmierne rangerede fra 150 dollars og nedefter.

Tilmeldelse til turneringen blev accepteret så sent som en halv time før den fastsatte tid for 1. runde. Jeg mødte op uden særlige ambitioner, efter som jeg ikke havde spillet skak i to år (siden jeg rejste til USA i 1960). Jeg havde ventet et deltagerantal på en 30–40 stykker – i betragtning af de 7 runder – men heri tog jeg fejl. Halvanden time efter, at 1. runde skulle være begyndt, var man nået op på 138 deltagere. Som grundlag for parringen af spillerne anvendte man »rating«-systemet: alle aktive spillere i USA er udstyret med et tal, der angiver spillestyrken, og som bliver ført a'jour efter hver turnering. Efter dette system blev jeg opført blandt de nederste som »unrated« spiller. I første runde var jeg derfor udset som slagteoffer for en ung mand fra den øverste halvdel med det pompøse navn *Lincoln*. Jeg vandt med sort i 25 træk i et Nimzo-indisk parti.

Næste morgen viste det sig, at jeg på grund af ovennævnte *Lincoln*'s ret høje »rating« skulle spille ved 2. bord mod en af favoritterne i turneringen, den amerikanske »Intercollegiate Champion« *Larry Gilden*, som efter sigende er blandt de 15 bedste spillere i USA. Jeg bringer nedenfor vort dramatiske parti. Retfærdigvis må jeg fremhæve, at *Gilden* var handicappet af den kendsgerning, at han ikke kendte mig, mens jeg på forhånd vidste om ham, at han kunne spille skak.

3720 Kongeindisk

Hvid: *F. Terkelsen*. Sort: *L. Gilden*.

1. e4, d6 2. d4, g6 3. Sf3, Lg7 4. Lc4, c6 5. Lb3.

Jeg ville væk fra den moderne åbningsteoris faldgruber – på bekostning af et tempo.

5. —, Sf6 6. Sbd2, 0–0 7. 0–0, Lg4 8. Te1, Sbd7 9. h3, Lxf3 10. Sxf3, d5 11. eXd5.

Følgerne af 11. e5, Se4 er ikke lette at bedømme, f. eks. 12. Sg5, Sxg5 13. Lxg5, f6.

11. —, cXd5 12. c3, e6 13. Lc2, Tc8 14. Ld3, Sb6.

Hvid har spillet åbningen ubeslutsomt med det resultat, at sort nu tager initiativet på droningfløjen.

15. Se5, Sc4 16. Sg4, Sxg4 17. Dxg4, b5 18. b3, Sd6 19. Lb2, Db6 20. a3, a5 21. Tad1, b4.

Efter 21. —, a4! har hvid næppe noget bedre end det miserable træk 22. b4, hvorefter sorts positionsfordel er klar. Men sort stræber efter mere.

22. cXb4, aXb4 23. a4, f5 24. De2, Se4 25. Lxe4, fXe4.

Eller 25. —, dXe4 26. d5 med omtrent lige spil.

26. Dd2!

Forhindrer Lh6, forbereder Tc1 og angriber b4.

26. —, Tc7 27. Tc1, Tcf7.

En uigenkaldelig beslutning. Sort erkender,

at 27. —, Tfc8 ikke fører til noget: 28. Txc7, Txc7 29. Tc1, Txc1+ 30. Dxc1, Lxd4 31. Lxd4, Dxd4 32. Dc8+ med remis. Derfor svinger han angrebet over mod kongefløjen.

28. Te2, Dd8.

Hvid truede med Tc5 osv.

29. Dxb4, Lh6 30. Tcc2, Dh4 31. De1, Lf4.

31. —, e3 32. fXe3, Tf1+ 33. Dxf1 er naturligvis chanceløst for sort.

32. Lc1, Ld6 33. Le3, Tf3 34. Df1.

På 34. Tc6? følger 34. —, Txh3 35. gXh3, Dxh3 36. f4 (eller 36. Txh3, Dg4+), eXf3 37. Tf2, Dg4+, og sort har mindst remis, 34. gXf3?, Dxh3 er ikke bedre.

34. —, T3f4.

Tidnøden er nu en alvorlig faktor for begge spillerne – der er langt til 48 træk! Sort spekulerer på Tg4. Nu er 35. g3 en fejl p. gr. af 35. —, Dxg3+ 36. fXg3, Txf1+ 37. Kg2, Tf3.

35. Tc6, Lb8 36. Tb6.

Hvid kan spille 36. Lxf4, men synes bedre om at jage sorts løber.

36. —, e5 37. Txb8, Txb8 38. g3, Dg5 39. dXe5, Tbf8 40. Dg2.

40. Kh2 vinder.

40. —, Dxe5.

Efter 40. —, Dh5 er sagen uklar: 41. g4, Dxe5 42. Lxf4, Txf4, eller 41. Td2, Tf3 42. TXd5.

41. Lxf4, Dc3 42. Te3, Dd2 43. Df1,

g5 44. Le5, Tf5 45. Lc3, Dc2 46. De1, D×b3 47. a5, Dc4 48. De2, Da4.

Tidnøden er overstået, og 49. Dd2 fulgt af Dd4 fremtvinger omgående gevinsten. Egentlig burde jeg derfor forskåne dette blads læsere for resten. Men der fulgte altså:

49. Dd1??, D×d1†, og hvid opgav.

Turneringen resulterede i, at 5 spillere delte førstepladsen med hver 6 pts. foran 4 spillere med 5½ pts., deriblandt Gilden og en anden af favoritterne, R. Weinstein. – Hvad mig angår, lykkedes det mig ikke at genvinde min selvtilid, og jeg blev uplaceret. Med hilsen til mine venner i Danmark!

Frode Terkelsen.

Keres-Geller = $4\frac{1}{2} - 3\frac{1}{2}$

Da andenpladsen i kandidatturneringen giver adgang til at spille med i den næste kandidatturnering uden at skulle kvalificere sig i zone- og interzoneturneringerne, måtte Keres og Geller spille en match på 8 partier for at finde den »virkelige« andenvinder. Det blev en sej match, hvor sejren til Keres hang i en meget tynd tråd. Han vandt dog det sidste parti og scorede dermed 4½ points mod Gellers 3½ points! Dermed går Keres videre til kandidatturneringen i 1965 og får endog chancen for at spille om VM-titlen, såfremt verdensmesteren Botvinnik afstår fra at forsvare den. Så skal Petrosjan spille match mod Keres! Her følger to af matchens partier.

3721 Nimzoindisk

Hvid: Geller. Sort: Keres.

1. Sf3, Sf6 2. d4, e6 3. c4, b6 4. Sc3, Lb4.

Fra dronningindisk er partiet nu gået over i nimzoindisk.

5. e3, c5 6. Ld3, d5 7. c×d5, e×d5 8. 0-0, 0-0 9. a3.

I kandidatturneringen i 1959 forsøgte Smylov mod Keres fortsættelsen 9. d×c5, b×c5 10. Sa4, Sb-d7 11. b3, Sb6 12. Sb2, og Gligoric prøvede 9. d×c5, b×c5 10. Se2, Lg4! 11. Lb2, uden at hvids spil virkede overbevisende i de to partier.

9. —, L×c3 10. b×c3, La6.

Sorts plan går ud på at uskadeliggøre det farlige løberpar, forinden modstanderen får åbnet spillet for dette, men prisen herfor er en isoleret bonde på c-linien.

11. d×c5, b×c5 12. L×a6, S×a6 13. c4, d×c4 14. Da4, Sc7 15. D×c4, Dd5 16. Dc2, Se6 17. Lb2, De4.

Det er ikke hver dag, man ser Keres på denne måde stræbe efter dronningafbytning og forenkling, men man må huske på, at det gælder en match mellem to spillere i lige pointstilling og ikke en turnering med mange deltagere. En remis er nu for Keres som sort et fald fremad, og forøvrigt var dronningafbytning antagelig nødvendigt og det objektivt bedste.

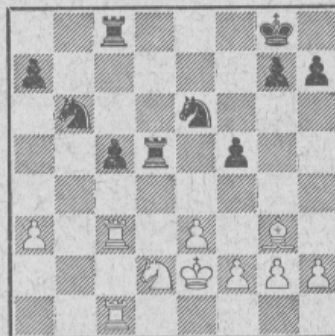
18. Tf-c1, D×c2 19. T×c2, Sd5 20. Le5.

For at forhindre sort i at besætte b-linien.

20. —, Tf-d8 21. Kf1, f6 22. Lg3, Td7 23. Sd2, Te8 24. Ta-c1, Sb6 25. Se4, Sa4 26. Te4, Sb6 27. T4-c3, Td5 28. Ke2, f5 29. Sd2.

Keres præsterer et hårdnakket forsvar af sin svage c-bonde, og Geller finder nu ej den bed-

ste fortsættelse, som var 29. Sd6 fulgt af 30. Sb7.

29. —, Te8!

Pludselig sejler en farlig trussel op i horisonten.

30. Td3, f4 31. T×d5, S×d5 32. e×f4, Se×f4† 33. Kf3, Sd3 34. Te4, h5!

Truer mat ved Se1†.

35. Te4?.

Geller overser, at han kan undgå de direkte trusler med 35. Ld6. Nu taber han kvaliteten og dermed partiet.

35. —, Se1†,

og hvid opgav. På 36. Ke2 følger 36. —, Sc3† fulgt af 37. S×e4, hvorefter hvid hurtigt får et håbløst spil.

Noter af Zandor Nilsson
i »Stockholmstidningen«.

I matchens 8. parti fik Keres hurtigt stablet et angreb på benene, og Geller måtte opgive, da han stod overfor matsætning.

3722 Dronninggambit

Hvid: Keres. Sort: Geller.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, d5 4. Sc3, c5.

Det populære Tarrasch-forsvar har stadig sine tilhængere.

5. $c \times d5$, $S \times d5$ 6. e3, Sc6 7. Lc4, $S \times c3$ 8. $b \times c3$, Le7 9. 0-0, 0-0 10. e4, b6 11. Lb2, Lb7 12. De2, Sa5 13. Ld3, Te8 14. Ta-d1, $c \times d4$ 15. $c \times d4$, Lb4 16. d5!.

Nu åbner Keres spillet, og han får et farligt angreb, som Geller ikke finder det rette forsvar mod.

16. —, $e \times d5$ 17. $e \times d5$, De7 18. Se5, f6.

En svækkelse af kongestillingen, og det er Keres en mester i at udnytte.

19. Dh5, g6 20. $S \times g6$, $h \times g6$ 21. $L \times g6$, Dg7 22. Td3, Ld6 23. f4, Dh8 24. Dg4, Lc5† 25. Kh1, Te7 26. Lh7†, Kf7 27. De6†, Kg7 28. Tg3†.

Sort opgav, da 28. —, $K \times h7$ besvares med 29. Dh3† mat!.

Amsterdam-TURNERINGEN

Ligesom sidste år er en turnering spillet i Amsterdam – arrangeret af regnemaskinefirmaet »International Business Machines«. Den blev ikke så stærkt besat som tiltænkt, idet den danske stormester Bent Larsen måtte sende afbud på grund af militærtjeneste, og de jugoslaviske stormestre Trifunovic og Pirc også meldte fra.

Slutresultatet i turneringen fremgår af efterfølgende tabel og viser, at selvom stormester Donner gik ubesejret gennem turneringen, var dette ikke tilstrækkelig til sejren, der tilfaldt landsmesteren Tan og den garvede turneringsspiller Czerniak.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.	Nr.
1. Van den Berg, Holland	–	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	1	0	1/2	0	1/2	6	5-6
2. Dunkelblum, Belgien	1/2	–	1/2	1/2	1/2	0	1	1/2	0	1/2	1/2	1/2	5	7
3. Rellstab, Vesttyskland	0	1/2	–	1/2	0	1/2	1	1/2	0	1	1/2	0	4 1/2	8-9
4. Kieninger, Vesttyskland	1/2	1/2	1/2	–	1/2	1/2	1	1/2	0	1	1	1/2	6 1/2	4
5. Langeweg, Holland	0	1/2	1	1/2	–	1	1	0	1/2	1	0	1/2	6	5-6
6. Henneberke, Holland	1/2	1	1/2	1/2	0	–	1/2	1	0	0	0	1/2	4 1/2	8-9
7. Kool, Holland	1/2	0	0	0	0	1/2	–	1	0	1/2	0	0	2 1/2	12
8. Heidenfeld, Sydafrika	0	1/2	1/2	1/2	1	0	0	–	0	1	0	1/2	4	10-11
9. Czerniak, Israel	1	1	1	1	1/2	1	1	1	–	1/2	0	0	8	1-2
10. Hartoch, Holland	1/2	1/2	0	0	0	1	1/2	0	1/2	–	1/2	1/2	4	10-11
11. Tan, Indonesien	1	1/2	1/2	0	1	1	1	1	1	1/2	–	1/2	8	1-2
12. Donner, Holland	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	–	7	3

Et kombinationsrigt parti

3723 Benoni

Hvid: F. Henneberke, Holland.

Sort: Czerniak, Israel.

1. d4, Sf6 2. e4, c5 3. d5, e6 4. Sc3, $e \times d5$ 5. $c \times d5$, d6 6. e4, g6 7. Ld3, Lg7 8. Sg-e2, 0-0 9. 0-0, Sa6.

I denne stilling anbefalet af den østrigske teoretiker Hans Müller.

10. Sg3, Sc7 11. h3, Tb8 12. a4, b6 13. Le3, a6 14. Dd2, Te8.

Med sit sidste træk forhindrer sort fremstødet 15. f4. Der følger da 15. —, $Sf \times d5$! 16. $S \times d5$, $S \times d5$ 17. $e \times d5$, $T \times e3$! og om nu 18. $D \times e3$?, Ld4!

15. Lg5.

En interessant idé. Hvid vil spille Df4-h4 efterfulgt af f2-f4, og truslen e4-e5 er da nærmest afgørende.

15. —, b5 16. Df4.

Konsekvent spillet, selvom afbytningen på b5 også kom i betragtning, da den åbne a-linie kan være nyttig for hvid.

16. —, e4 17. Lc2.

Her havde man ventet 17. Le2 for at holde de sorte bønder på dronningfløjen under tryk. Men hvid vil ikke ændre sin plan om angreb på kongefløjen, og mener derfor løberen gør bedre gavn på diagonalen b1-h7.

17. —, b4 18. Sd1, b3 19. Lb1.

Denne stilling havde hvid taget i betragtning, da han spillede 17. Lc2. Ganske vist står to af hans officerer ude af spil, men feltet c3 og den svage sorte bonde på c4 i forbindelse med truslen Dh4 fulgt af f4 kompenserer dette.

19. —, De7.

Sort finder det eneste træk, som forstærker stillingen. Alle officerer står nu efter hans mening på de bedste pladser. Et træk som 19. —, a5 ville underminere feltet b5.

20. Se3.

Her griber hvid forkert! Den svage bonde på c4 hypnotiserer hvid, og han angriber den direkte. Langt bedre var dog 20. Sc3, og truslen Dh4 fulgt af f4 er virkelig alvorlig. Desuden havde Sc3 tilladt Tc1, og hvid behøver ikke at frygte 20. —, De5, da 21. D×e5 giver hvid fordel.

20. —, Tb4 21. Tc1.

Nu regner hvid med at stå bedst, men der følger en 10-træks kombination, og den giver sort gevinst.

21. —, c3! 22. T×c3.

Det er interessant at se, hvorledes sort udnytter den lange diagonal a1–h8 samtidig med, at han opstiller trusler i 4. række – Tb4 contra Df4.

22. —, h6! 23. L×f6.

Det bedste. Efter 23. T×c7, h×g5 24. T×e7, g×f4 25. T×e8†, S×e8 vinder sort, og på 23. Lh4 er g5 afgørende.

23. —, D×f6 24. D×f6, L×f6 25. Tc4.

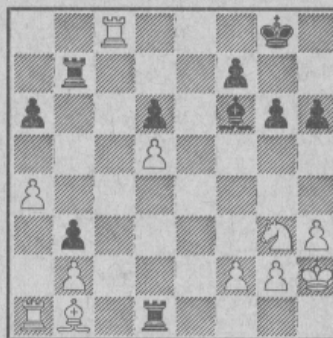
På dette træk havde hvid baseret sit forsvar, men sorts kombination er endnu ikke slut!

25. —, Tb7!.

Ikke 25. —, Tb8 for 26. Ld3, L×b2 27. Tb1.

26. Sd1, S×d5! 27. e×d5.

Hvid må slå, da 27. Ld3, Sf4 giver sort stor positionel fordel.

27. —, Te1† 28. Kh2, T×d1 29. T×e8†.**29. —, Kg7 30. L×g6, T×a1 31. Ld3.**

Truer mat efter Sh5†.

31. —, Le5! 32. Tc4, L×g3†.

Sort kunne slå på b2, men foretrækker at undgå komplikationer i tidnøden. Resten er nu kun teknik, og hvid opgav efter trækkene: 33. K×g3, Ta2 34. Tg4†, Kf6 35. L×a6, Tb8 36. Lb5, T×b2 37. Tb4, Tg8† 38. Kf3, Ke5 39. Lc6, Tg6 40. Te4†, Kf6 41. g3, Kg7 42. Ke3, Tb1 43. Tb4, Tf6 44. f4, b2 45. Kd2, Tg1 46. T×b2, T×g3 47. Tb4, T×h3 48. a5, Tg6.

Noter af dr. Euwe.

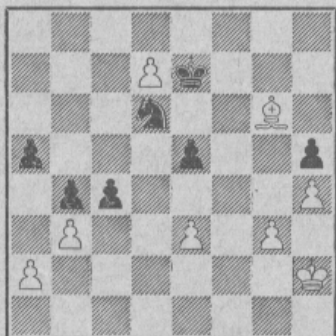
Udnyt Deres medlemskab -

SPIL KORRESPONDANCESKAK

SLUTSPIL OG STUDIER

Er slutspillet remis?

Den kendte norske skakmester Storm Herseth mener at sort kan holde slutspillet i parti nr. 3702 i »Skakbladet«s august-nummer remis efter følgende plan:

Stillingen efter sorts 43. træk:

44. L×h5, c3 45. Ld1, K×d7 46. Kg2

Denne stilling har Herseth valgt til udgangsstillingen for sin analyse og anfører nu følgende »tankeeksperiment«: Fjernes de to officerer fra brættet vil den sorte c-bonde give fuld kompensation for de hvide fribønder og remis være oplagt. Ergo ligger sorts bedste chance i en blokade af g- og h-bonden, og springermanøveren til dronningfløjen er forhastet forinden blokaden er opnået. Analysen anfører følgende hovedvariant: 47. —, e4 48. g4, Ke6 49. Kg3, Ke5 50. h5, Sf7 51. Kh4, Kf6 52. Lc2, Sg5 53. Lb1, Sf3† 54. Kg3, Kg5. Denne stilling bør kunne holdes for sort.

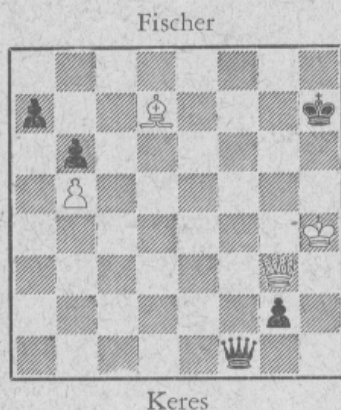
Vi har forelagt denne analyse for danmarksmesteren Bent Kølvig, og han svarer:

»Ved hjælp af så simpel (men ved brættet ofte glemt) teknik som træktvang kan hovedvarianten forstærkes betydeligt for hvid. Jeg tænker på følgende træk: 50. Lc2, Sf7 51. Lb1!, Sd6 52. h5, Sf7 53. Kh4, Kf6 (stadig træktvang) 54. L×e4, Sg5 55. Lf5! (ellers

skak + angreb på løberen), Sf3† 56. Kg3, Se1 57. h6!, c2 58. L×c2, S×c2 59. Kf4, og hvid har gevinstspil af samme art som i partiet.

Interessant slutspil fra kandidatturneringen

Fra »Schach-Echo« bringer vi det interessante slutspil fra den nylig overståede kandidatturnering i et parti mellem Keres og Bobby Fischer. Efter sorts 71. træk var stillingen:

Som det vil ses, ser det ikke alt for lyst ud for hvid. Der trues med forvandling af den sorte g-bonde, og det ellers nærliggende træk 72. Lh3 kan ikke spilles på grund af 72. —, Df6† 73. Kh5, Dh6† 74. Kg4, Dg† efterfulgt af 75. —, D×g3† og 76. —, g1D.

Keres viser dog i sin fortsættelse af partiet,

at stillingen indeholder usædvanlige muligheder:

72. De5!, Dh1†.

Efter 72. —, g1D holder hvid sig »evig skak« ved at spille 73. Lf5†, Kg8 74. De6†, Kg7 (hvis 74. —, Kf8 så 75. Df6†). Hvis sort spiller 75. —, Kh8 bliver han endda sat mat ved 76. Df8†, Dg8 77. Dh6†.

På 72. —, Df2† er 73. Kh3 det rigtige svar, f. eks. 73. —, g1S† 74. Kg4, Dh4† 75. K×h4, Sf3† 76. Kg3, S×e5 og springer mod løber – slutspillet er remis.

Hvid kan dog ikke spille 73. Kh5, da der så følger 73. —, Df7† 74. Kh4, D×d7 og dronningslutspillet er vundet for sort, f. eks.: 75. De4†, Kh6! 76. Df4† (hvis D×g2, så D×b5), Kg7 77. Dg5†, Kf8 78. D×g2, Dh7†! (hvis 78. —, D×b5 følger 79. Da8† og 80. D×a7) 79. Kg3, Dg7† efterfulgt af dronningefbytning og et vundet bondeslutspil. Den sorte konge erobrer bonden på b5.

73. Lh3, D×h3†.

Hvis sort her anskaffer sig en ekstra dronning, fremtvinger hvid remis på følgende smukke vis:

73. —, g1(D) 74. Dh5†, Kg7 (eller Kg8) 75. Dg6† med enten pat eller »evig skak«.

74. K×h3, g1D 75. De7†, Kh8.

På 75. —, Dg7 kan hvid endda tillade sig dronningefbytning: 76. D×g7†, K×g7 77. Kg3!, og bondeslutspillet er remis, fordi hvid kan holde oppositionen (77. —, Kf6 78. Kf4 eller 77. —, Kg6 78. Kg4!).

76. Df8†, Kh7 77. Df7†, remis.

TEORI STRATEGI TAKTIK

Teori for alle

»Skakbladet« vil – når pladsen tillader det – bringe teoretiske afhandlinger ved at gennemgå et spillet og her tage åbningsspillet under luppen. Vi starter denne serie med et parti spillet og kommenteret af dr. Gragger, Østrig, i »Österreichische Schachzeitung«.

3724

Spansk

Spillet i Østrig 1962

Hvid: Janetschek. Sort: Dr. Gragger.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, Lc5 4. c3.

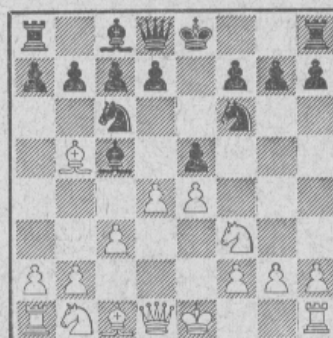
Den givne fortsættelse. Efter 4. 0-0 har hvid intet at hente, da 4. —, Sd4 5. S×d4, L×d4 6. c3, Lb6 7. d4, c6 8. La4, d6 udligner spillet for sort, og på 5. S×e5 svarer sort med 5. —, Dg5!.

4. —, Sf6.

Siden det berømte parti – Stein mod Spassky fra den 28. sovjetiske mesterskabsturnering –

»vakler« hele varianten, hvorfor 4. —, Sg-e7 nu anses for bedre. Men derom mere i næste artikel.

5. d4!.

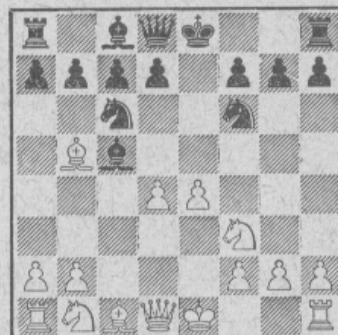

Igen det bedste. I lang tid anså man 5. 0-0 som den bedste fortsættelse, men det ser ud til, at sort kan udligne spillet efter 5. 0-0, 0-0 6. d4, Lb6 og nu:

- a) 7. Te1, d6 8. h3, Se7 9. Sb-d2, c6 10. Lf1, Sg6 11. g3, De7 eller 10. La4?, Sg6 11. Sf1, Sh5 12. S×e5, d×e5 13. D×h5, e×d4 (Gragger-Fichtl, Prag 1956).
- b) 7. Te1, d6 8. a4, a5 9. h3, Se7 10. Sb-d2, c6 11. Ld3, Sg6 (Kupper-Dückstein, Zürich 1959).
- c) 7. Lg5, h6 8. Lh4, d6 9. L×c6 (på 9. a4, a5 10. Te1 som i partiet Averbach-Barcza, Saltsjøbaden 1952, sker bedst 10. —, De7) 9. —, b×c6 10. d×e5, d×e5 11. Sb-d2! (En fejl er: 11. D×d8, T×d8 12. S×e5, g5 13. Lg3, La6 14. Te1, S×e4 15. S×c6, Te8 16. Sd4, S×g3 17. T×e8†, T×e8 18. f×g3, Te1† 19. Kf2, Td1 og hvid gav op, Suiker-Gragger, Beverwijk 1957). 11. —, Lg4 12. Sc4, g5 13. Lg3, S×e4 14. D×d8, Tf×d8 15. Sf×e5, Le6 16. Tf-e1, S×g3 17. h×g3, Lc5 18. b3, a5 19. S×c6, Td3 20. Te5, Lf8 21. T×a5, T×a5 22. S6×a5, T×c3 23. Kf1, Lc5 24. Td1, Tc2 25. Td2, Tc1† 26. Ke2, Lb4 27. Td8†, Kg7 28. Sc6, L×c4† 29. b×c4, T×c4 30. S×b4, T×b4 og remis, Smy-slow-Spassky, Moskva-Leningrad 1958).
- d) 7. d×e5, S×e4 8. Dd5, Sc5 9. Lg5, De8 (bedre end 9. —, Se7 10. Dc4 og nu ikke 10. —, h6? 11. Dh4!, Te8 12. L×h6! som i partiet Bertok-Simonovic, Jugoslavien 1951, men enten 10. —, c6 11. Dh4, Te8 12. Lc4, d5 13. e×d6 e.p., D×d6 14. Lf4, Dg6 15. Se5, Sf5! 16. Dh3, T×e5 17. L×e5, Sd4 18. Dg3 med ringe hvid fordel, som i partiet Matanovic-Bobozow, Amsterdam 1954, eller 10. —, Se6 11. Lh4, d5 12. e×d6 e.p., D×d6 13. Sb-d2 som i partiet Boleslawski-O'Kelly, Bukarest 1953, og nu er 13. —, c6 sandsynligvis bedre end det af O'Kelly spillede 13. —, Sf5, hvorefter hvid fik godt spil med 14. Se4, Df4 15. Lg5!, Sd6! 16. L×f4, S×c4 17. L×c7, S×b2 18. L×b6, a×b6 19. a4) 10. Sa3 (men ikke 10. Sb-d2, da sort kommer i fordel efter 10. —, d6 med truslen Le6 som i partiet Gipslis-Spassky, Riga 1959) 10. —, a6 11. Lc4, Se6 med fortsættelse som i partiet Wasjukow-Tolusch, Leningrad-Moskva 1960: 12. Ta-e1, S×g5 13. S×g5, De7 14. Dd2, h6 (14. —, S×e5 går ikke for 15. L×f7†, T×f7 16. S×f7, K×f7 17. Df4†) 15. Sf3, Lc5 16. b4!?, S×b4 17. c×b4, L×b4 18. Dd3, L×a3 19. Te4, Lc5 20. Th4, d5 21. L×d5, Td8 22. L×f7†, K×f7 23. Dh7, Ke8 24. e6, og nu afværger sort angrebet med 24. —, L×e6 (ikke som spillet i partiet 24. —, Df6? 25. Th5!, og hvid vandt) 25. Te1, Td6 26. Th-e4, Ta-d8. Ifølge Euwe spiller hvid bedst på 11. —, Se6 12. De4, Se7 13. Ta-e1.
- e) 7. L×c6, d×c6 8. S×e5 (på 8. Lg5 er 8. —, Lg4 udmærket, f. eks. 9. h3, L×f3 10. D×f3, e×d4 11. e5, Dd5! eller 9. Sb-d2, e×d4 10. e5, h6 11. Lh4, g5

12. e×f6, g×h4 efter en analyse af Lothar Schmid) 8. —, S×e4 9. Te1, Sd6 (men ikke 9. —, Sf6? 10. a4, a5 11. Lg5, c5 12. Sd2! med stor hvid fordel), og sort har udligning.

5. —, e×d4 6. c×d4!?

Den kritiske variant er 6. e5, Se4 7. 0-0, d5 (7. —, 0-0? 8. c×d4, Lb6 9. d5, Se7 10. Ld3, f5 11. Sb-d2, Sc5 12. d6, Sg6 13. Lc4†, Smyslow-Randwir, Pärnu 1947) 8. e×d6 e.p. (også 8. S×d4, 0-0 9. L×c6, b×c6 10. Le3 kommer i betragtning) 8. —, 0-0 9. d×c7, og nu ser det ud til, at Julius Nielsens træk 9. —, Df6, som skulle sikre sort udligning, har fået et skud for boven i ovennævnte parti mellem Stein-Spassky, hvor fortsættelsen blev: 10. L×c6, b×c6 11. c×d4, Ld6 ((skal varianten reddes, må sort sikkert forsøge 11. —, Lb6, f. eks. 12. Te1, Lf5 13. Sc3, Tf-e8 14. S×e4, L×e4 15. Lg5, Dd6 (men ikke 15. —, L×f3 16. D×f3, D×g5 17. T×e8†, T×e8 18. D×c6, Tc8 19. Dd7, T×c7 20. De8† mat) 16. Ld8, L×c7 17. L×c7, D×c7 med remis chancer)) 12. Te1, Lf5 13. Sc3, Tf-e8 14. S×e4, L×e4 15. Lg5, L×f3 16. T×e8†, T×e8 17. D×f3, D×f3 (på 17. —, D×g5 følger naturligvis 18. D×c6) 18. g×f3, L×c7 19. Tc1, Lb6 20. T×c6, L×d4 21. Le3, L×b2 22. L×a7, og hvid vandt slutspillet.

Man tror derfor ikke sort kan spille 5. —, e×d4, men er tvungen til at spille 5. —, Lb6, og er det tilfældet, er den hvide fordel en kendsgerning: 6. L×c6!, b×c6 (6. —, d×c6? 7. S×e5, S×e4 8. De2) 7. S×e5, 0-0 8. 0-0 (8. Sb-d2, La6 eller 8. Lg5, De8), S×e4 9. Te1, Sd6 10. Lf4 som i partiet Teschner-Alexander, Hastings 1954. Foruden teksttrækket og den kritiske variant kommer 6. 0-0 også i betragtning. Hovedvarianten lyder: 6. —, S×e4 7. c×d4, Lb6 8. Dc2, Sd6 9. Te1†, Se7 10. Ld3, h6 11. De2, Kf8, og det er et spørgsmål om hvids angrebschancer kompenserer minusbonden.

6. —, Lb4† 7. Sc3, S×e4 8. 0-0, L×c3 9. b×c3, 0-0.

Dårligt er 9. —, d5 for 10. La3!.

10. d5, S×c3 11. Dd3, S×b5 12. D×b5, Se7 13. d6.

»Følgt af 14. La3 og hvid har et stærkt angreb«, skriver Keres.

»Det ser ud til, at det hvide angreb efter 13. —, c×d6 14. La3, Sg6 15. L×d6, Te8 næppe opvejer de to minusbønder«, skriver Pachman.

13. —, c×d6 14. La3, Sg6 15. Tf-e1!

Meget stærkere end 15. L×d6. Det sorte parti svæver nu på knivspidsen.

15. —, b6 16. L×d6, Te8.

Efter 16. —, Lb7 17. L×f8, S×f8 mener jeg ikke, sort har tilstrækkelig kompensation for kvaliteten, da hvid fortsat har den sorte stilning under tryk.

17. T×e8, D×e8 18. Te1, Dd8 19. Dd5!?

Ser stærkt ud i forbindelse med det følgende træk, men tillader sort et fint forsvar. Det ser dog ud til, at sort også efter det stærkere 19. h4 kan holde balancen med 19. —, Lb7 20. h5, Lc6 21. Dc4, b5! 22. Dg4, Df6 23. h×g6, D×d6, og en afgørende fortsættelse af angrebet kan ikke ses.

19. —, La6 20. Sg5, Lc4!

Det afværger angrebet og giver Pachman ret!

21. D×c4, D×g5 22. De4, Dd8 23. f4, Tc8 24. f5, Sf8 25. Dd5, Df6?.

Her forsømmer sort den stærkeste fortsættelse 25. —, Dh4! 26. g3, Da4, hvorefter han havde beholdt sine merbønder.

26. L×f8, T×f8 27. D×d7, a6 28. h3, h6 29. Te8?.

Hvid »redder« sig i et tabt dronningsslutspil. Bedre remischancer havde han med tårnet på brættet.

29. —, T×e8 30. D×e8†, Kh7 31. De3, b5.

Dronningsslutspillet er meget instruktivt:

1. fase – Sort forsøger at gøre sin majoritet på dronningfløjen gældende.

32. Da3, Db6† 33. Kh1, a5 34. Dd3, b4 35. f6†, g6 36. Dd5, D×f6 37. D×a5.

2. fase – Hvid har ofret f-bonden for at uskadeliggøre sorts majoritet på dronningfløjen. Sort konsoliderer kongefløjen og centraliserer dronningen.

37. —, Df1†.

Dårligt var 37. —, Da1† 38. Kh2, b3 for 39. Dd5.

38. Kh2, Dc4 39. Da7, h5 40. Kgl, Kg7 41. Db8, Dd4† 42. Kh1.

Sort har dermed nået sit mål og kan indlede 3. fase: g-bonden skal bringes til g3 for på denne måde at opstille mattrusler.

42. —, g5 43. Db5, f6.

Truer dronningafbytning efter Da1† og De5†.

44. Db7†, Kg6 45. Dc6, Da1† 46. Kh2, De5† 47. Kgl, De1† 48. Kh2, g4 49. h×g4, h×g4 50. Dc8, De5† 51. Kgl, g3.

Nu begynder 4. og sidste fase, hvor sort må undvige de hvide forsøg på at holde remis ved evig skak.

52. Dg8†, Kf5 53. Dc8†, Kf4 54. Dc4†, Ke3 55. De1†, Kd4 56. a3, b×a3 57. Dd1†, Kc5 58. Kh1.

Også efter 58. Dc1†, Kb4 59. Dd2†, Dc3 eller 59. Db1†, Ka5 hører skakkerne op.

58. —, Df5! 59. Kgl, De4 60. Dc1†, Kd5, og hvid gav op.

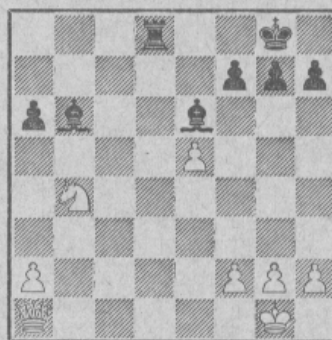
Fejl i teoribøgerne

Her følger nogle lærerige eksempler på fejl i teoribøgerne, og de er nok værd at bemærke for de spillere, der stoler 100 % på teoretikerne!

3725

Spansk

Efter trækkene: 1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, S×e4 6. d4, b5 7. Lb3, d5 8. d×e5, Le6 9. De2, Le7 10. Td1, Sc5 11. L×d5, L×d5 12. Sc3, Lc4 13. T×d8†, T×d8 14. De3, b4 15. b3, Le6 16. Se4, Td1† 17. Se1, Sd4 18. Lb2, S×c2 19. De2, T×a1 20. L×a1, S×a1 21. S×c5, L×c5 22. Sd3, Lb6 23. S×b4, 0-0 24. Dd1, c5 25. Sc6, Te8 26. b4, c×b4 27. S×b4, Td8 28. D×a1:

Om denne stilling siger dr. Euwe, at hvids opgave ikke er let og anbefaler 28. —, a5! 29. Sc6, Td2 og konstaterer, at sort har tilstrækkelige modchancer. Sort spiller dog meget bedre 28. —, Lg4! og hvid kan opgive.

3726

Aljechin's forsvar

Efter trækkene: 1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. c4, Sb6 5. f4, d×e5 6. f×e5, Sc6 7. Le3, Lf5 8. Sc3, e6 9. Sf3, Dd7 10. Le2, 0-0-0 11. 0-0, f6 12. d5!, S×e5 13. S×e5, f×e5 14. Db3 er stillingen:

Her skriver dr. Euwe: »På 14. —, Kb8? angiver Mikenas følgende smukke variant: 15. c5, S×d5 16. c6!, D×c6 17. Lb5, Dd6 18. S×d5!, og hvid vinder en officer, da 18. —, D×d5 strander på 19. Td1!. Det er fuldstændig rigtigt, men hvorfor skal sort spille det dårlige 17. —, Dd6, når han har det bedre 17. —, Lc2! til sin rådighed og kan vinde partiet med sine tre merbønder?

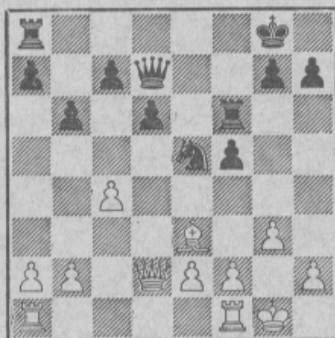
3727 Dronningindisk

Spillet pr. korrespondance 1961/62

Hvid: *Arent O. Jensen*, København.

Sort: *G. Kunert*, Vesttyskland.

I en ganske almindelig dronningeinder opstod efter nedennævnte træk følgende diagramstilling (1. Sf3, e6 2. c4, Sf6 3. d4, b6 4. g3, Lb7 5. Lg2, Le7 6. 0-0, 0-0 7. Sc3, Se4 8. Dc2, S×c3 9. D×c3, f5 10. Se1, L×g2 11. S×g2, Lf6 12. Le3, d6 13. Sf4, Dd7 14. Dd2, e5 15. Sd5, Sc6 16. S×f6†, T×f6 17. d×e5, S×e5):

og om denne stilling er det, at man i Euwe's store teoretiske åbningsværk kan læse, at hvid ved at spille 18. Ld4 kan opnå en lille, men klar positionsfordel; imidlertid syntes *Arent O. Jensen*, det kunne være interessant at se, hvorledes det ville spænde af, dersom han prøvede 18. Dd5†(!); og det gjorde han, og der fortsattes med 18. —, Kf8 19. D×a8, Ke7 20. Lg5, opgivet; at Kunert ikke opgav efter 18. Dd5† må vel ses under den synsvinkel, at det ser »pænere ud« at nå frem til i det mindste det 20. træk, før man opgiver.

Arne Henriksen, Tarm.

Sådan vinder Ole!

Efterfølgende parti er kommenteret af den unge Ole Jakobsen, som vandt førstepladsen i Charles Perret-mindeturneringen i Zürich. Partiet er spillet i sidste runde og var afgørende for turneringssjeren.

3728 Kongeindisk

Hvid: *Ole Jakobsen*, København.

Sort: *Ricardo Calvo*, Spanien.

1. g3.

Som bekendt var jeg nødt til at vinde dette parti, hvis jeg ville være sikker på at vinde turneringen, idet R. Bernhard, Vesttyskland,

der spillede med P. Gebauer, Schweiz, kun havde et halvt point mindre end jeg. Efter min mening er det smidige teksttræk godt bragt i et sådant parti.

1. —, Sf6 2. Lg2, g6 3. d4, Lg7 4. e4, d6 5. Sg-e2, 0-0 6. 0-0, c5 7. d5.

7. d×c, d×c 8. e5, Sg4 9. f4, D×D 10. T×D, Sc6 giver ingenting.

7. —, a6 8. a4, e6 9. c4, e×d5 10. c×d5, Te8 11. Sb-d2!.

I den slags stillinger, hvor hvid har en bondeovervægt på kongefløjen og forsøger at gennemføre fremstødet e5, er det vigtigt at have en springer på e4 eller c4.

11. —, Sb-d7 12. Sc3, Dc7 13. Sc4, Se5.

På 13. —, Tb8 kan følge 14. a5, b5 15. a×b, S×b6 16. Sa5 med fordel for hvid.

14. S×e5, T×e5 15. Te1!.

Hvid forbereder e5, og der er naturligvis ingen grund til at jage tårnet bort fra e5, hvor det står dårligt.

15. —, Ld7 16. h3, Te-e8.

På 16. —, Ta-e8 følger 17. f4, Te7 18. e5 med gunstige komplikationer for hvid.

17. f4, h6.

17. —, b5 18. a×b5, a×b5 19. T×a8, T×a8 20. e5 er dårligt for sort. Teksttrækket skyldes hvids trussel 18. e5, d×e 19. d6, Dd8 20. f×e, Sh5 21. g4, Sg3 22. Df3, T×e5 23. Lf4, og hvid vinder.

18. Le3, Ta-c8 19. Lf2.

Det er nu oplagt, at sort har en mistænkelig stilling.

19. —, Sh7.

For at tage brodden af e5.

20. g4.

20. —, g5 besvares med 21. e5, g×f 22. e×d efterfulgt af Se4.

20. —, b5.

Sort forsøger at overtage initiativet.

21. a×b5, a×b5 22. e5.

Endelig! Nu, hvor alle hvids officerer er aktivt opstillet, er teksttrækket en selvfølge. På 22. —, d×e følger 23. d6, Dd8 (Db6?, b4!) 24. Sd5, og hvid har gevinststilling.

22. —, b4 23. Se4, d×e5 24. S×c5, e×f4.

Teksttrækket indleder et officersoffer, hvilket sikkert er sorts bedste chance.

25. T×e8, L×e8.

25. —, T×e8 26. d6, Dd8 27. Ta8 efterfulgt af S×d7 taber hurtigt.

26. d6, Dd8 27. d7, L×d7 28. S×d7, L×b2.

Som kompensation for officeren har sort nu tre bønder.

29. Tb1, La3?.

29. —, Lc3 er bedre, men efter 30. Sb6 har hvid gode gevinstchancer.

30. Dd6!, Sf8.

Ellers følger Ld4 eller Lb7.

31. Sf6†, Kg7 32. D×d8, T×d8 33. Sd5, Se6.

På 33. —, Tb8 følger Ld4†.

34. S×b4, Tb8 35. Le1, Sc5.

Truer Sa6.

36. Lf1.

Denne stilling havde jeg set frem til, da jeg spillede 30. Dd6. Jeg var dog samtidig lidt bange for, at sort skulle få byttet bønderne på kongefløjnen, inden jeg fik elimineret bindingen i b-linien. En nærmere analyse viser dog, at dette ikke er muligt. På f5 eller h5 følger henholdsvis g×f og g×h, hvorefter hvid vinder på grund af h-bonden.

36. —, g5.

Her var vi begge i tidnød.

37. Lc4, Kg6 38. La2, h5 39. Sc6, T×b1.

39. —, Te8 40. Td1! er ikke bedre for sort.

40. L×b1†, Kh6 41. Lc3!.

Det hemmelige træk, der blandt andet truer Sd8 med mat. Analysen på hotelværelset sammen med A. Guldbrandsen, som jeg delte værelse med, viste, at stillingen var let vundet for hvid.

41. —, h×g4 42. h×g4, Se6 43. Se5, Lc5† 44. Kg2, Kg7.

44. —, f6 45. Sd7 og vinder bonde f6.

45. La2!, Ld4 46. S×f7, L×c3 47. L×e6, Kf6 48. La2, La5.

Sort kan roligt opgive. Hvid skal blot passe på, at sort ikke får spillet Ke5.

49. Sd6, Ld8 50. Kf3, Le7 51. Sf5, Lc5 52. Ke4, La7 53. Sd4, Lc5 54. Sf3, Lb4 55. Kd5, La3 56. Sd2, Lc1 57. Se4†, Kg6 58. Lc4, La3 59. Le2, Le7 60. Ke6, Ld8 61. Lf3, Kg7 62. Kf5, Kh6 63. Sc5,

og sort opgav, da der på 63. —, Le7 følger 64. Se6, hvorefter sort er i træktvang og taber bønderne.

Noter af Ole Jakobsen.

Fra Nådendal-turneringen

Torben Kjeldsen, Ålborg, opnåede et fint resultat ved turneringen i Nådendal, som er omtalt i august-nummeret. Her følger et af Kjeldsens gevinstpartier, hvor han besejrer finnen Candolin i 21 træk.

3729 Dronninggambit

Hvid: Torben Kjeldsen, Ålborg.

Sort: E. Candolin, Finland.

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Sc3, Sf6 4. Lg5, Le7 5. e3, h6 6. Lh4, 0-0 7. Dc2, c6 8. a3, Sb-d7 9. c×d5, e×d5 10. Ld3, b6 11. Sf3, Lb7 12. 0-0, Te8 13. Lg3, Sh5 14. Se2, Tc8 15. Ta-c1, e5 16. Dd2,

a6 17. Lf5, c4? 18. Se5, S×g3 19. h×g3, Lc6 20. Sf4, Sf6 21. S×f7!,

og sort opgav, da 21. —, K×f7 fører til matsætning efter 22. Le6†, Kf8 23. Sg6†!.

Mit bedste parti hvis ...

DM-turneringens »evige« to'er — Børge Andersen, København — har kommenteret det følgende parti fra DM-turneringen og slutter kommentarerne med: »Hvis partiet havde været ni træk kortere, ville jeg have regnet det for mit bedste parti i turneringen«.

3730 Pirc's forsvar

Spillet i København den 18. april 1962

Hvid: S. From, Herning.

Sort: Børge Andersen, København.

1. e4, d6 2. d4, Sf6 3. Sc3, g6 4. Lc4.

Denne spillemåde er forholdsvis harmløs. Bedre er 4. f4, som Kølvig spillede mod mig i 8. runde.

4. —, Lg7 5. Sf3, 0-0 6. 0-0, Lg4 7. h3?.

Et unødvendigt tempotab. Bedre var 7. Le3, skønt det sorte spil da også er at foretrække.

7. —, L×f3 8. D×f3, Sf-d7 9. Se2, Sc6 10. Td1.

10. c3 var mindre godt på grund af 10. —, Se5!.

10. —, e5 11. c3, Kh8 12. d5, Se7 13. Lg5, f6 14. Lh4, f5 15. e×f5, Lf6!.

Hvid havde gjort bedre i straks at slå på e7, da sort nu får afbyttet en passiv officer.

16. L×f6, T×f6 17. Sg3, g×f5 18. Lb5.

Hvids idé går ud på at få afbyttet den dårlige hvidfeltede løber.

18. —, e4! 19. Df4, Se5 20. Le2.

Naturligvis ikke 20. S×e4 for 20. —, S7-g6 med officersgevinst.

20. —, S7-g6 21. Dg5, Df8(!) 22. Lh5?.

Her var 22. Sh5, Tf7 23. Sf4 den rigtige fortsættelse. Hvid forfølger dog hårdnakket sin idé om at afbytte den dårlige løber, men overser en taktisk finesse.

22. —, f4!.

Nu taber hvid mindst en officer, f. eks. 23. S×e4, Tf5 med dronningfangst, eller 23. L×

g6, T×g6 med officersgevinst. Hvid forsøgte det mærkelige:

23. Lg4, f×g3 24. f×g3, h6 25. Dh5, Dg7 26. Lf5, e3 27. Tf1, Ta-f8 28. Ta-e1, Se7 29. g4, S×d5 30. h4, T6-f7 31. Le6, T×f1† 32. T×f1, T×f1†.

Hvid gav op, da 33. K×f1 besvares med det afgørende 33.—, e2†.

Noter af *Børge Andersen.*

Fra Københavns mesterskabet

3731 Spansk

1. matchparti, spillet 7. maj 1962

Hvid: *Bent Kølwig*, IS.

Sort: *Børge Andersen*, KS.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, d6 6. Te1, b5 7. Lb3, Sa5 8. d4, S×b3 9. a×b3, e×d4 10. S×d4, Lb7(?) 11. Sf5!, g6 12. Sh6, Le7 13. Sc3, Kf8 14. Df3, Kg7 15. Sd5, L×d5 16. e×d5, Tf8 17. Lg5, Te8 18. h3, Dd7 19. T×e7, opgivet.

3732 Engelsk

2. matchparti, spillet 10. maj 1962

Hvid: *Børge Andersen*, KS.

Sort: *Bent Kølwig*, IS.

1. c4, e5 2. Sc3, Sc6 3. g3, g6 4. Lg2, Lg7 5. d3, Sf6 6. Ld2, 0-0 7. h4.

Børge Andersens specialsystem, som bygger på centralisering af springerne og angrebsmuligheder på kongefløjen. Centrumsbønderne holdes tilbage for at give plads til officererne. I påsketurneringen spillede i partiet Børge Andersen-Victor Juul Hansen 5. d3, d6 6. Ld2, e6 7. Dc1!, Tb8 8. h4, h5 med sortfældede huller (g5 og h6), som dog ikke fik større betydning. I dette parti kunne der på 7. Dc1 følge Te8 8. Lh6, Lh8.

7.—, d6 8. Sh3, e5.

Et positionelt risikabelt træk, da d5 blotlægges. Sort forpligter sig til at gennemføre f7-f5 snarest. Derimod er nu f4 frataget hvids springer, der da også søger til e4.

9. Sg5, Se7 10. Sg-e4, Sh5?.

For dybet i positionelle overvejelser glemmer sort at holde øje med de direkte trusler og taber bonde. Rigtigt var 10.—, Se8 eller måske i 9. træk Sh5, i begge tilfælde med antageligt sort spil.

11. Sb5, Sf5?!

Sort foretrækker det vilde offerspil for en dårlig stilling med bondeminus. Tilskuerne lavede op.

12. g4, a6.

Hvis hvid vil nøjes med bonden og spiller 13. Sb×d6, kan sort prøve at fiske i rørte vand med Sf4!.

13. Sb-c3, S×h4 14. T×h4, D×h4 15. g×h5, Dh2! 16. Lf1.

Som så ofte set er initiativet overgået til den,

der – tvungent eller frivilligt – har mistet materiel. Sort var nu ved skillevejen. Enten kan han fortsætte offerspillet, eller han kan med 16.—, Lh3 17. Sg3!, L×f1 18. S×f1, D×h5 sikre sig to bønder for den lille kvalitet. Men i sidste tilfælde kommer hvid snart til lang ro-kade og kongeangreb med de lette officerer. Derfor bestemte sort sig til at give afkald på bønderne for selv at få angrebet.

16.—, f5 17. S×d6, e4! 18. S×c8, Ta×c8.

Nu skal hvid passe meget på, at ikke sort får åbnet linier mod den udsatte hvide konge. Det går selvsagt ikke at slå på e4, men hvid kunne have slået på g6, da det sorte angreb går i stå efter 19. h×g6, e×d3 (h×g6!) 20. g×h7†, Kh8 21. e3, f4 22. e4, f3 23. Le3.

19. Db3, e×d3 20. e3!.

Tydeligt bedre end 20. e×d3, Tc-e8† 21. Se2, D×h5! med truslen 22.—, T×e2† 23. L×e2, Te8.

20.—, D×h5.

Sort må prøve at forhindre rokaden.

21. Sd5, Te-e8 22. D×d3, f4.

Det sorte krudt er ved at blive opbrugt. Ringere end teksttrækket er 22.—, L×b2 23. Tb1, Lg7 24. T×b7, f4 25. Lc3!. Omkring ved dette tidspunkt var det, at rygten gik: »Kølwig er ved at mase Andersen, som ikke kan røre sig og ikke rokere!«

23. De2!, f3 24. Dd3, Dh4.

Sådan forhindres rokaden endnu. Det febrilske forsøg 24.—, L×b2 25. Tb1, Le5 26. T×b7, Lg3 gendrives hurtigst med 27. Sf6†, T×f6 28. Dd7, L×f2† 29. Kd1.

25. Lc3, L×c3† 26. D×c3, b5?.

Ifølge reglen om, at når der ingen gode træk er, spiller man et dårligt!

27. c×b5, a×b5 28. L×b5, Tb8 29. Lc4, Dh1†.

Af hensyn til tilskuerne.

30. Kd2, D×a1 31. Se7††, mat.

Bent Kølwig.

Skakolympiaden

Holdene fra Indonesien og Ecuador var ikke mødt, da skakolympiaden startede i badebyen Varna i Bulgarien den 15. september og er slettet af deltagerlisten. De 37 fremmødte nationshold blev delt op i fire forgrupper, hvorfra de tre bedst placerede går videre til finalegruppe A. – de tre følgende til finalegruppe B. og de øvrige til finalegruppe C. Lodtrækningen gav følgende sammensætning af forgrupperne: *Gruppe A.*: Sovjetunionen, Østtyskland, Vesttyskland, Belgien, Grækenland, Norge, Sverige, Spanien og Tyrkiet. *Gruppe B.*: Bulgarien, Puerto Rico, USA, Mongoliet, Schweiz, Rumænien, Israel og Tunis. *Gruppe C.*: Frankrig, Island, Jugoslavien, Polen, Luxemborg, Holland,

Finland, Cypren, Czekoslovakiet og Uruguay.
Gruppe D.: Argentina, Østrig, Irland, Ungarn,
 Indien, Albanien, Iran, England, Cuba og Dan-
 mark.

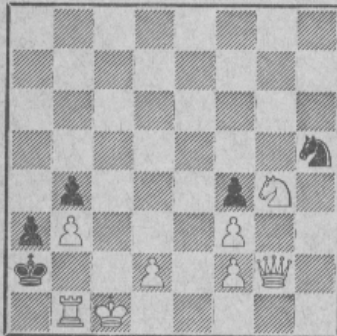
I de indledende kampe har Danmark tabt til
 Cuba med $2\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$, men vundet over England
 med $2\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$! Olympiaden slutter den 10. okt.
 Referat i næste nummer.

PROBLEMSKAK

Under ledelse af *Jan Mortensen* og *O. G. Lauritzen*

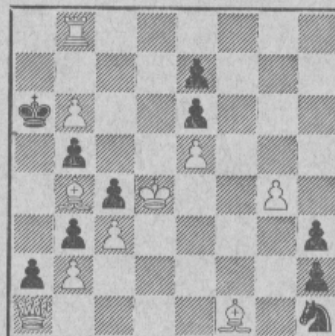
Originalopgaver (undtagen 7941-43)

7941. P. Rasch Nielsen
 Skakbladet, decbr. 1945

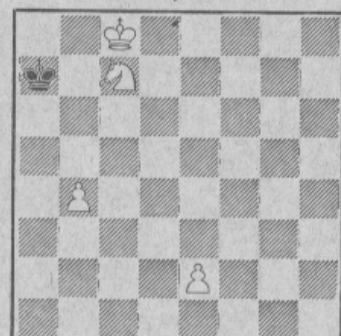
Mat i 3 træk

7942. P. Rasch Nielsen
 Skakbladet, decbr. 1947

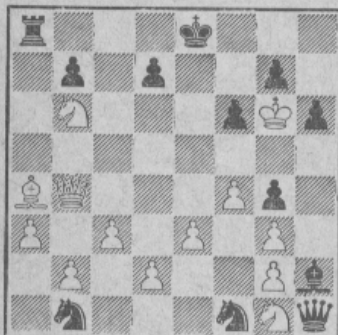
Mat i 4 træk

7943. P. Rasch Nielsen
 Skakbladet, febr. 1951

Mat i 7 træk

7944. K. Hannemann
 København
 Tilegnet P. Rasch Nielsen

Mat i 2 træk

7945. Arthur Madsen
 Svendborg
 Tilegnet P. Rasch Nielsen

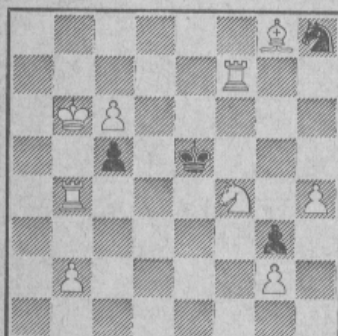
Mat i 2 træk

7946. H. V. Tuxen
 Fredericia
 Tilegnet P. Rasch Nielsen

Mat i 2 træk

7947. V. Buhelt
 Randers
 Tilegnet P. Rasch Nielsen

Mat i 3 træk

7948. Lars Larsen
 Espe
 Tilegnet P. Rasch Nielsen

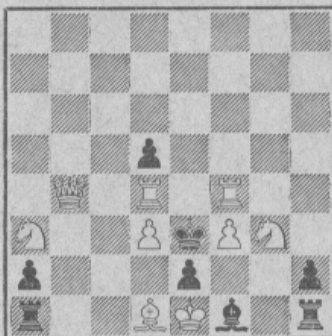
Mat i 3 træk

7949. O. G. Lauritzen
 København
 Tilegnet P. Rasch Nielsen

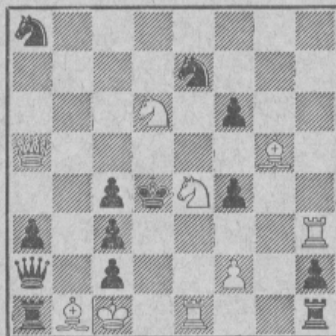
Mat i 3 træk

7950. Jan Mortensen
København
Tilegnet P. Rasch Nielsen

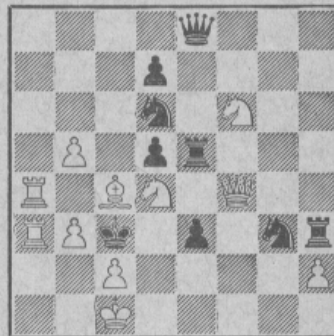
Selvmat i 3 træk

7951. R. Prytz
København
Tilegnet P. Rasch Nielsen

Selvmat i 3 træk

7952. K. A. K. Larsen
Hillerød
Tilegnet P. Rasch Nielsen

Mat i 2 træk

P. Rasch Nielsen 70 år

Den 17. september fyldte P. Rasch Nielsen 70 år. P. Rasch Nielsen var gennem 32 år (fra februar 1933 til marts 1959) problemredaktør ved »Skakbladet«. Fra 1952-1957 var Rasch Nielsen formand for Dansk Skakproblem Klub og blev ved FIDE-kongressen 1956 udnævnt til international dommer. 1927 publicerede P.R.N. sin første opgave – en bondeløs inder – i »Skakbladet« og har siden offentliggjort ca. 300 opgaver og studier. En særlig forkærlighed har P.R.N. for logiske problemer, og i bogen »Skakopgaven« (1942), hvis medforfatter han var, har P.R.N. forklaret grundsætningen for hensigtsrenhed. Som nr. 7941-43 reproducerer vi 3 af Rasch Niensens opgaver. 7942 er formentlig den eneste fremstilling af sit tema – periofferbaning.

En række danske forfattere har med de ovenfor offentliggjorte tilegnelsesopgaver ønsket at hædre fødselaren.

Forvandling til sort løber og springer i selvmat

Af R. Prytz

Er man blevet træt af »den dødsmærkede patient« (H. Knuppert om den moderne to-trækker i *Problemløser*, januar 1962, side 138), kan jeg anbefale et aktivt studium af selvmaten, hvor det ikke synes så svært at finde noget nyt. I. er et frisk eksempel: Med blot 11 brikker er der 5 sorte forvandlinger, heraf 2 til springer og 2 til løber (opgaven var oprindeligt ukorrekt). Allerede længe har jeg i beslægtede stillinger puslet med forvandlinger på begge sider h K. II. viser, at det kan lade sig gøre i en selvmat i 2 træk. Nøglen er slem; men der er 4 forskellige varianter efter forvandlingerne på c1 og e1 til springer og løber. III. – med sort konge på 4. række – er mit første forsøg i 3 træk. Den har ikke – i modsætning til de 4 følgende opgaver – 4 minorforvandlinger. T a1 er en beklagelig nødhjælp, der kun virker i korte varianter. Til gengæld havner Bc2 via d1 som løber på både f3 og

g4. Måske vil nogle kalde den påklistede variant 1. —, Sf5 for hovedvarianten! I IV. – med sort konge på 5. række – tager nøglen flugtfeltet; men man kan dog spørge sig selv, hvorfor 1. Dh7 og 1. Dh4 ikke løser. V. og VI. har ens grundstilling, men en del forskel i løsningerne; i V. findes ligesom i VI. i øvrigt også en bondemat; i trusselspillet i V. åbnes for L b1 til d3, så at hvid kan spærre for Tg3 to gange. I VII. og 7951 giver nøglen et flugtfelt. I nr. 7951 er der brugt dronning og ikke løber til at dække c2; det er sket for om muligt at forvirre mindre omhyggelige løsere.

Af værdi er det, om man kan få de 2 hvide officerer, der bruges som kanonføde på 1. række, til også at medvirke på anden måde. I nr. 7951 er Lb1 den mest virksomme af de hvide officerer.

Selve ideen med disse 2×2 minorforvandlinger giver ikke så mange muligheder som så mange andre selvmat-ideer med sorte forvandlinger. Jeg er dog overbevist om, at der kan findes endnu en hel del stillinger, før ideen er »dødsmærket«! Derfor: Held og lykke for enhver, der vil prøve!

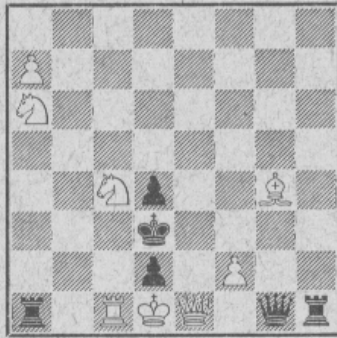
I. J. Morse
V, Problemist, januar 1962

Selvmat i 3 træk

1. Sc2, h1D	2. Se1†, deL	3. Sf2†
	2. —, deS	3. Db1†
1. —, h1L	2. Df2	
1. —, h1S	2. Da6†	

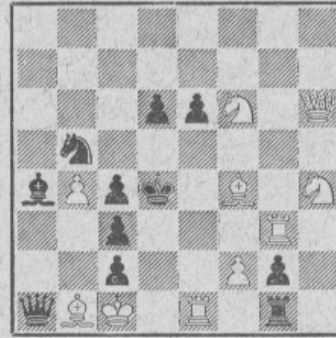
II. R. Prytz
(original)

Selvmat i 2 træk

1. a8D, truer	2. Df1†
1. —, dcL	2. Dd2†
1. —, dcS	2. De2†
1. —, deL	2. Sb4†
1. —, deS	2. Df3†

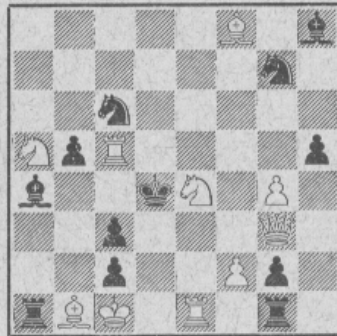
V. R. Prytz
(original)

Selvmat i 3 træk

1. Dg5, truer	2. Td1†, cdL	3. Sf3†
		cdS 3. Le3†
1. —, cbL	2. Dd5†	
1. —, cbS	2. Le5†	

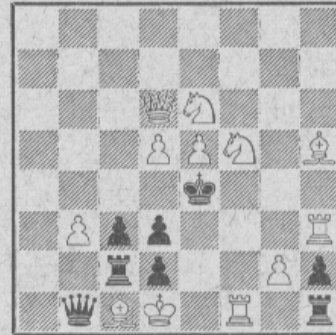
III. R. Prytz
(original)

Selvmat i 3 træk

1. Sg5, truer	2. Td1†, edL	3. Sf3†
	edS	3. De3†
1. —, Se7	2. De5†	
1. —, Sf5	2. Df4†	

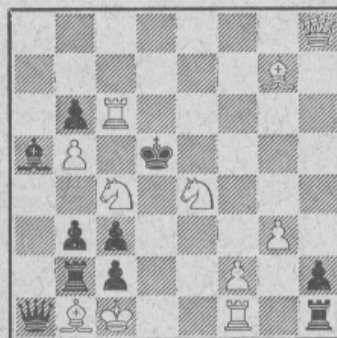
VI. R. Prytz
(original)

Selvmat i 3 træk

1. Se7, truer	2. Te1†, deL	3. Th4†
		deS 3. Lf3†
1. —, dcL	2. Db4†	
1. —, dcS	2. Sc5†	

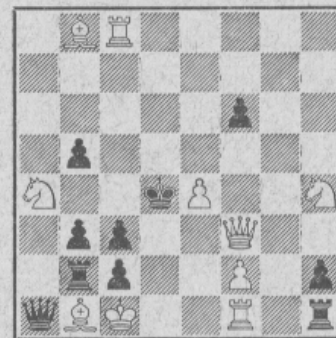
IV. R. Prytz
(original)

Selvmat i 3 træk

1. De8, truer	2. Td1†, cdL	3. Dh5†
	2. —, cdS	3. Se3†
1. —, cbL	2. Sf6†	
1. —, cbS	2. Sb6†	

VII. R. Prytz
(original)

Selvmat i 3 træk

1. Df4, truer	2. Td1†, cdL	3. Sf3†
		cdS 3. De3†
1. —, cbL	2. Td8†	
1. —, cbS	2. Dd6†	

Rettelser og korrektioner

7838 af T. Kardos (januar 1962) har forgænger af J. B. Santiago, Fairy Chess Review, juni 1953. Kd4, Dg2, Tf4, Th4, Lg6, Bd6, Bf5, Bg3, Bh5 - Kg5, Bg7. Mat i 2 træk. 1. g4. Sammenlign endvidere H. Hermanson, 7013, »Skakbladet«, oktober 1955.

7864 af H. Pruscha (marts) korrigeres ved at flytte Tf8 til f7.

7875 af V. Buhelt (april) korrigeres således: Ke1, Da4, Le3, Lf7, Sb2, Bc5, Bd6, Bf2, Bf4 - Kb1, La1, Bc3, Bc4, Bc6, Bd7, Be2, Be4, Bf3, Bf6. Mat i 3 træk. 1. f5.

I 7903 af Jan A. Rusek (juni) er ved en fejltagelse anbragt tårn i stedet for springer på f5, hvorved den anførte biløsning opstår.

Løsninger til opgaverne

i august-nummeret

Nr. 7897 af B. Restad: 1. 0-0-0.

Nr. 7917 af F. M. Lindeberg: 1. Df5. Denne gode miniature har desværre - som så mange andre miniaturer - forgænger af S.H. East (311 South African Chess Magazine February 1937): Kg8, Dc5, La4, Bf6, Ke6, Bd7, e7. 1. Lc2. J. P. Toft har venligst sendt os denne.

Nr. 7918 af H. V. Tuxen: 1. Dc2. J. P. Toft har sendt os en ældre opgave med ligheds-punkter: Villy Nielsen (921 Arbejder-Skak XI

1940): Kg4, Df2; Ke5, Bd3, d5, d6, d7. 1. Kg5.

Nr. 7919 af Arthur Hemmingsson: 1. Sc1, truer 2. Db3 mat. 1. —, Ta3 2. Sb3, T×Sb3 3. Dd1. 2. —, Ta2 3. Sc5†. 1. —, Ta1 2. S×T. En meget underholdende opgave. (ST).

Nr. 7920 af Tore Andersson: 1. 0-0-0.

Nr. 7921 af H. Hermanson: 1. Sd4×f5. Der er skinspil: 1. K×Ld5, T×f5 mat. 1. b6×L 2. Sb3 mat.

Nr. 7922 af C. Mansfield: Tilsigtet 1. Sd5, dog uløselig efter 1. —, D×e2. Tilsyneladende mangler en sort bonde på e3. Forsøget 1. Da4 strander på 1. —, Tc5!. (VR).

Nr. 7923 af I. C. Morra: 1. Lg5. Fin nøgle med returvariant. (VR).

Nr. 7924 af Lars Møller Pedersen: 1. Df2!. Man bør bemærke de fortræffelige forførelser: 1. Dh6 og 1. Dd8!. (OGL).

Nr. 7925 af B. Rested: 1. La4.

Nr. 7926 af V. Buhelt: Tilsigtet er: 1. Sg2, truer 2. e4†. 1. —, Le3 2. Sf4†. 1. —, Lc5 2. Db7†. 1. —, Df3† 2. S×D, S×S 3. ? Forfatteren kommer med korrektion. (OGL).

Nr. 7927 af K. A. K. Larsen: 1. Sc8, truer 2. Dc6†. 1. —, T×c8 2. Dd6†. 1. —, Lb4, c3 2. Sb6†. 1. —, Ld3† 2. c4†.

Nr. 7928 af F. S. Bondarenko: 1. Sf5 2. Kd6 3. Kd7 4. d6 5. The8. Nydelig! (OGL).

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense, tlf. (09) 12 52 50, girokonto 9638.*

I mesterklassen og 1. klasse startes nye grupper, når der foreligger 7 tilmeldelser. I 2., 3. og 4. klasse startes der såvel 7-mands som 4-mands grupper. I 7-mands grupperne spiller hver deltager 1 parti og i 4-mands grupperne 2 partier med hver af de øvrige. Man bedes ved tilmeldelsen anføre, om man vil starte i en 7-mands eller en 4-mands gruppe. Indskud: Mestersklassen kr. 15,00, 1. kl. kr. 12,00, 2., 3. og 4. kl. kr. 10,00. Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. klasse efter spillestyrke, alle øvrige spillere kan melde sig til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme. — Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne opgive gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »Personligt medlem«. — Spillerne kan ikke forvente at modtage startbrev, før indskuddet er betalt.

Nu også 4-mands grupper

Den 1. marts 1962 trådte som bekendt postvæsenets nye bestemmelse - at skakkort ikke mere anerkendes som tryksager - i kraft. Dette havde den ubehagelige følge, at det blev noget dyrere end hidtil at spille korrespondanceskak. For at bøde herpå har Dansk Skak Unions hovedbestyrelse på et nyligt afholdt møde vedtaget, at der i 2., 3. og 4. klasse fremtidig kan starte både 7-mands og 4-mands grupper. I 4-mands grupperne spiller hver deltager to partier - et med hvid og et med sort - mod hver af de øvrige i gruppen. Da der på skakkortene er god plads til to træk - et i hvert parti - vil der altså kunne spares en del i porto her, hvilket sikkert har betydning for mange, som del-

tager i de laveste klasser, ikke mindst for juniorspillerne.

Hvor intet er anført ved tilmeldelsen, places spillerne i en 7-mands gruppe.

Mesterklassen og 1. klasse ændres der ikke ved, de fortsætter som hidtil udelukkende med 7-mands grupper.

Landsholdsklassen 1962

Den nye landsholdsklasse er startet den 20. september med 8 deltagere. Disse er, nævnt i lodtrækningsorden: Kurt Jessø, Hvidovre, Axel Nielsen, Odense, Johs. Christensen, Hauge, S. Siim, Esbjerg, Gunnar Nielsen, Egtved, Holger Neergaard, Århus, Henry Kortsen, Århus, og P. Korning, Århus.

Landsholdsklassen 1961

Stillingen pr. 15. september: H. Neergaard 6(6), Axel Nielsen 5(5), H. Kortsen 4(6), S. Siim 4(9), Kurt Jessø 3½(7), M. Fjeldsted 3(7), Ernst Henriksen 2½(6), Lau, Laursen 2½(6), Poul Larsen 1½(4) og R. Christensen 0(9).

Afsluttede partier

L. 1961: Neergaard vundet over Poul Larsen og Ernst Henriksen, Axel Nielsen vundet over S. Siim, Poul Larsen remis med S. Siim, Rudolf Christensen opgiver alle partier.

Mesterklassen: 144: 7/6. - 145: 5-7, 3-7, 5/6.

1. klasse: 264: 3/6, 3/4. - 265: 6-4, 6/5. - 266: 4/5. - 267: 2/1, 6-4, 2/5, 2/3. - 268: 2/4, 6/2, 1/2, 5/7. - 269: 3/2, 3-4, 3/6, 1/2, 1/4.

2. klasse: 505: 6/2. - 506: 6/3. - 511: 5/2. - 512: 6/7, 3/4. - 513: 5/6, 5/4, 4/6, 1/6. - 514: 6/4, 6/5, 3/5, 7/5, 3/1, 4/5, 6/2 på tid, 2 har ikke meddelt ferie, og denne gælder derfor ikke. - 515: 2/7, 3/7 på tid. - 517: 2/5.

3. klasse: 582: 1/3. - 583: 3/6. - 585: 6/4, 4/1, 1 har ikke meddelt ferie, og denne gælder derfor ikke. - 586: 3/1. - 587: 1/4, 3/4, 4/6, 6 taber alle på tid. - 588: 5/6, 4 opgiver alle. - 589: 3/1. - 590: 7 svarer ikke, alle får 1 mod ham, 3 har ikke meddelt ferie, og denne gælder derfor ikke.

4. klasse: 481: 4/5, spiller 3 med 6?. - 482: 2-3, 2/7, 5/1, 5/7. - 485: 7/1, 7/6, 5/1, 1-3. - 486: 5/1. - 487: 3/6, 6/2. - 488: 6/5, 6/4. - 489: 5/1 på tid, 1 har ikke meddelt ferie, og denne gælder derfor ikke. - 490: 7/3, 7/2, 6/7, 1/4, 1/6. - 491: 4/5, 4/6, 2/4, 2/5. - 492: 4/2,

3/4. - 493: 2/4. - 494: 3/1, 2/1 på tid, 5/7, 5/1, 6/1, 5/6. - 495: 3 er tavs, alle får 1 mod ham.

Afsluttede grupper

Præmietagernes opmærksomhed henledes på, at såfremt der ønskes en eller anden ting som præmie, må meddelelse herom sendes til turneringslederen, helst inden 14 dage.

III 578:

1. Sv. Aa. Nielsen, Jordløse	4	2.-3.	16,00
2. Leif Slotsgaard, Glostrup	2½		
3. Carl Hansen, Damhus	½		
4. Vagn Albertsen, Humlebæk	1		
5. L. Kronholm, Give	4	2.-3.	16,00
6. Oluf Øe, Fabjerg	6	1.	24,00
7. Niels Arvesen, Gudum	3		

III 580:

1. John Olsen, Jersie Strand	½		
2. Søren Jacobsen, Giver	4	2.-3.	10,70
3. Kurt Caspersen, Sorring	6	1.	24,00
4. W. O. Poulsen, København	4	2.-3.	10,65
5. Axel Jacobsen, Sæby	4	2.-3.	10,65
6. L. M. Rasmussen, Villestoft	½		
7. Willy Abrahamsen, Ishøj	2		

IV 484:

1. Arne Nielsen, København	2½		
2. Carl Junker, Ringkøbing	1		
3. Jan Pedersen, København	3	3.	6,70
4. E. G. Andresen, Ø. Skerninge	3	3.	6,65
5. Fl. Aagaard, Åkirkeby	5	1.	24,00
6. Valther Nielsen, Kædeby	4	2.	18,65
7. A. Th. Pedersen, Nøvling	2½		

Axel Nielsen.

Internationale turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Lektor Arne Henriksen, Tarm*, tlf. 149, girokonto 105915

Verdensturneringer (ICCF) og Europaturneringer starter uafbrudt med 7 spillere pr. gruppe; i ICCF's turneringer er oftest mindst én oversøisk spiller pr. gruppe, mens Europaturneringerne omfatter europæiske spillere. Sprogkundskab er ikke nødvendig. Ved anmeldelse angives navn, tydelig adresse, klasseønske (mester-, højere-, I, II, III) samt den DSU-klub, man er medlem af. Betaling pr. gruppe: ICCF 14 kr., indbefattet et månedligt resultatblad, der udover det første år koster 5,50 kr. årligt, og Europaturneringerne koster 8,50 kr. Såvel i ICCF's som Europaturneringerne kan der nu ske tilmeldinger til 15-mands grupper, i ICCF foreløbig dog kun til øverste klasse, mesterklassen, hvorimod sådanne starter i alle klasser i Europaturneringerne; prisen for deltagelse i disse grupper er: ICCF 17 kr., Europaturneringerne 11,50 kr. Nærmere oplysninger kan rekvireres mod 30 øre til porto.

Nordensmesterskaber

NM/1961: Nyeste resultater: S. Eriksson, Sverige-Bj. Thorsteinsson, Island, 1-0; Bj. Thorsteinsson-H. Neergård, Århus, 0-1; Bj. Thorsteinsson-B. Wikström, Sverige, 0-1; E. Heilimo, Finland-Bj. Thorsteinsson 1-0; Th. Støre, Norge-H. Neergård, Århus, ½-½; Th. Støre-Bj. Thorsteinsson 1-0; *Axel Nielsen*, Odense, -Bj. Thorsteinsson 1-0; D. de Lange, Norge, -E. Heilimo 0-1; E. Nyström, Finland, -J. Thor, Island, 1-0; D. de Lange-J. Thor 1-0; herefter er stillingen: B. Wikström, Sverige, 5½(7), E.

Nyström, Finland, 5½(8), Th. Støre, Norge, 4(5), *H. Neergård*, Danmark, 3½(5), E. Heilimo, Finland 3½(6), D. de Lange, Norge, 2½(7), S. Eriksson, Sverige 2(6), Bj. Thorsteinsson, Island 1½(9), *Axel Nielsen*, Danmark, 1(1) og J. Thor, Island, 1(6). - Beklageligvis har turneringslederen måttet skride ind over for Bj. Thorsteinsson, Island, idet denne i omkring et par måneder overhovedet ikke besvarede de træk, der tilsendtes ham af modstanderne, og han tabte således ialt 7 partier på tid. *Arne Henriksen, Tarm.*

NYHEDER

Brønderslev

Skakklubben »Tårnet« har afholdt sin ordinære generalforsamling, hvor formanden *Chr. Mørk* i sin beretning omtalte de nye regler for amtsturneringen. – I drenge- og juniorturneringen, som spillede i Brønderslev, deltog 9 juniore og 20 drenge. Drengeklassen vandtes af *Jens Peter Pedersen*, Hjørring, og juniorklassen af *Poul Dam Nielsen*, Hjørring. – Nyvalgt til bestyrelsen blev gårdejer *Jens R. Langborg*, Thise, og til formand for ungdomsudvalget nyvalgtes *Anker Mørk Thomsen*. – Efter generalforsamlingen uddeltes præmierne til vindere i forårsturneringen, og samtidig fik klubbens nye klubmestre – i seniorklassen *Jens R. Langbro* og i drengeklassen *Grethe Jørgensen* – overrakt deres vandrepokal.

Sorø

Ved generalforsamlingen i foråret valgtes *Willy Lundgreen*, Absalonsgade, Sorø, tlf. 900, til amtskredsformand. – På et formandsmøde den 1. september i Sorø vedtoges det at spille enkeltmandsturneringen i »Ungdomsborgen« i Slagelse søndagene den 13. januar, 3. og 24. februar.

København

Atter har der været røre i skakspillernes lejr. Uroen er opstået som følge af et lovforslag, som bestyrelsen for Københavns Skak Union fremkom med på sidste ordinære delegeretmøde i maj måned, om ophævelse af de såkaldte »dobbel-medlemmer«, d. v. s. medlemmer, der også er medlemmer af Storkøbenhavns Arbejder Skakklubber. Det har været forslagsstillernes mening derved at kunne tvinge arbejderorganisationens klubber ind i Københavns Skak Union.

Forslaget har imidlertid mødt stærk modstand i andre kredse, der har ment, at et udvidet samarbejde mellem de to organisationer var en bedre løsning.

Forslaget blev imidlertid vedtaget på delegeretmødet i maj med 27 stemmer mod 21. Da der til forslaget vedtagelse krævedes kvalificeret majoritet, måtte forslaget fremlægges påny efter tre måneders forløb, hvilket skete på et nyt delegeretmøde i Vartov.

Efter en tre timers bevæget diskussion forkastedes forslaget ved en ny afstemning, hvor 30 stemte for forslaget, 31 imod, medens 1 stemme var blank.

Bestyrelsen tog straks konsekvensen af afstemningen og nedlagde mandaterne.

Som ny formand i stedet for den afgangende – prokurist *B. E. Binnerup* – blev valgt ingeniør *K. B. Schou* fra Studenterforeningens Skakklub, og som kasserer hr. *B. V. Jensen* fra Køben-

havns Handelsstands Skakklub, medens den øvrige bestyrelse kom til at bestå af følgende:

A. Mangurtsen, SS, *Erik B. Jensen*, IK, *Jørgen Andersen*, 1860, *A. Johnsen*, MIS, og *B. Schjønnemann*, ØS, medens *Egon Hansen*, S 41, og *Erik Staun*, Glostrup S., blev valgt til suppleanter.

Øvrige valg var genvalg.

Bing i »Berlingske Tidende«.

Tidsskrift-læsekredse

Fortegnelsen over Statsbibliotekets tidsskrift-læsekredse 1963 er under forberedelse, og der findes også en afdeling med udenlandske skakblade. Fortegnelsen ventes udsendt i november, men allerede nu kan interesserede henvende sig til: Tidsskrift-læsekredse, Statsbiblioteket i Århus, Århus C., så vil læsekredskataloget blive sendt til dem, når det udkommer.

FIDE-kongres i Stockholm

Verdensskakforbundet har vedtaget følgende vigtige beslutninger ved kongressen i Stockholm: Skakolympiaden i 1964 skal spilles i Israel (Tel Aviv) og olympiaden i 1966 går sikkert til Jugoslavien. Som nye medlemmer af forbundet blev følgende lande optaget: Japan, Tyrkiet og den dominikanske republik. Kongressen i 1963 finder sted i Basel.

Kvalifikationskomitéen forelagde følgende »udnævnelser«: Stormestre blev: *Istvan Bilek*, Ungarn, *Lew Polugajevsky* og *Wladimir Simagin*, begge Sovjetunionen, *Arturo Pomar*, Spanien, *Mijo Udovic*, Jugoslavien. Til internationale mestre: *Jakob T. Barendregt*, *Franz W. Henneberke* og *Kiki Langeweg*, alle Holland, *Donald Byrne*, USA, *Leonid Stein*, Sovjet, *Mata Damjanovic*, Jugoslavien, *Peter Dely*, *Karoly Honfi* og *Levente Lengyel*, alle Ungarn, *Reinhard Fuchs* og *Burkhard Malich*, begge Østtyskland, dr. *Alberto Giustolisi*, Italien, *Vlastimil Hort*, Tjecoslovakiet, og *Petrow Tringow*, Bulgarien. Til international damemester: *Alja Tchajkowskaja* og *Aljy Kouchnir*, begge Sovjetunionen. Til international dommer blev bl. a. udnævnt den belgiske stormester *O'Kelly*.

Vedrørende zoneturneringerne blev det vedtaget at forhøje deltagerantallet for zonerne I, II og III til 20 spillere. I zone II kan Danmark, Norge og Island overtage evt. ledige pladser, hvis *Bent Larsen*, *Fridrik Olafsson*, Island, og *Sveinn Johannessen*, Norge, er blandt deltagerne. Desuden blev det bestemt, at de østtyske spillere skal fordeles i zone II og III for at undgå visumvanskeligheder.

Til interzoneturneringen 1964 fik eks-verdensmesteren *Tal* undtagelsesvis direkte adgang, medens kandidatturneringen fremtidig efter de nye bestemmelser skal spilles som matcher efter cup-systemet. I kvartfinalen skal der spilles matcher på 10 partier og ved ligestilling ny lodtrækning om farven og fortsættelse til det første gevinstparti. I halvfinalen spilles ligeledes 10 partier og i finalen 12 partier.

Dansk Skakforlag flytter

I begyndelsen af oktober måned flytter vi fra Åbybro til København, hvor vi får »midlertidig« postordre-ekspedition hos »Skakhuset«, Studiestræde 24, K. – Til gavn og nytte for alle skakspillere har hr. A. Neess, »Skakhuset«, og jeg truffet den aftale, at vi vil indgå i et samarbejde, således at vore lagre står til gensidig disposition, og at vi ved ikke at konkurrere i mange tilfælde kan tilbyde større udvalg, og prismæssigt vil dette komme vore kunder til gode i fremtiden. Hvis ekspedition ikke sker så hurtigt som vi plejer, skyldes det flytningen.

OMS

Denne lov berører som bekendt al handel, og det vil have til følge, at vi på alle vore priser må regne med det lovbestemte tillæg til vore kunder. Derfra er dog indtil **1. april 1963** undtaget alle vore sølv- og bronzevarer samt skakure, idet disse varer er beskattet på anden måde. **Dog berøres alle vore kunder på Færøerne, Grønland og i udlandet ikke af ovennævnte afgift.**

Til klubbrug

Når De nu ved sæsonens begyndelse skal bruge materiel, så husk på, at vi har alt, hvad der er brug for: **Noteringshefter**, 50 partier, 66 træk, kr. 1,75 – **Noteringslister**, 66 træk, 100 stk. kr. 3,00, 1000 stk. kr. 27,00 – **Noteringsbog**, indb., 250 partier, kr. 15,75 – **Navnekort** til klubmatcher kr. 0,03 – **Medlemskort** til 6 kvartaler, praktiske, 30 stk. kr. 1,00 – **Hængepartikuverter** kr. 0,05 – **Turneringskort**, mange farver, kr. 0,03 – **Turneringstavler** i karton kr. 0,24–0,60 – **Turneringsskema**, 6–20 deltagere, kr. 0,06–0,20 – **Skakbræt**, klubformat 45×45 cm, prima kvalitet, kr. 5,00, lakeret kr. 5,60 – **firedelt** kr. 6,00 og 6,60 – Mange andre brætter på lager, både billigere og dyrere – **Plastic-skakbrikker**, træbrikker og intern. modeller på lager i ca. 20 forsk. modeller og kvaliteter – **Springer skak-ur**, det fine skråtstil-lede, kr. 88,00 – **Jupiter I** i egetræskasse kr. 58,00, plastic-kasse kr. 53,00 – **Magnetisk demonstrationsbræt**, 80×80 cm, 9×9 cm felter, i fire let sammensættelige dele, i solid opbevarings- og transporttaske, kr. 120,00.

Korrespondancespillere

Vi har alt, hvad De skal bruge, og vore skakkort er af bedste hvide karton. Vort salg af ovennævnte er så stort, at vi stadig kan levere til gamle priser. – **Korrespondancepakken**: 200 skakkort, 1 noteringshefte, 6 rapportlister – lige hvad der er brug for til en gruppe – kr. 6,00. – **Skakkort**: 200 stk. kr. 5,00. – **Noteringshefte**: 13 partier, dobbelt skema, kr. 1,50.

Nye skakbøger

Landsholdsklassens partier. København 1962. Dette hefte foreligger nu, indeholdende alle partier + udførlig åbningsoversigt. 40 sider i omslag 6,00
Rolf Schwarz: Die sizilianske Verteidigung. Denne imponerende bog har enhver skakspiller brug for. Så omfattende gennemgang af denne spilleform er vel ikke set før. Udførlig teori med 280 kommenterede partier med lige så mange diagrammer. 587 sider. Indb. i solidt lærredsbind ... 49,60
Dr. Max Euwe & Walter Meiden: Meister gegen Amateur. Rigtig mange interessante eksempler indenfor alle åbninger, angreb, strategi osv. 128 diagrammer. 178 sider 25,60

Indbinding af skakblade

Lad Deres Skakblade indbinde, De har da dobbelt glæde af disse, i stedet for at have dem liggende løse. – Vi kan tilbyde indbinding i alle formater 1–2 årgange i samme bind. **Kun kr. 6,00 pr. bind**. Finere bind kr. 12,50 + forsendelsesporto. – Send os alle Deres blade, medens vi kan tilbyde denne billige pris.

Midlertidig adresse:

DANSK SKAKFORLAG – Studiestræde 24, K – Tlf. BYen 6291

DANMARKS STØRSTE OG ÆLDSTE SPECIALFORRETNING I SKAK

M. K. Jørgensen

Dansk giro 18863 – Svensk giro 4205 – Norsk giro 99303